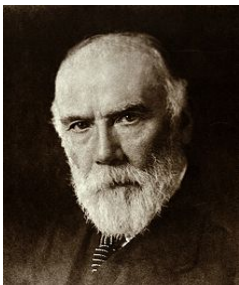
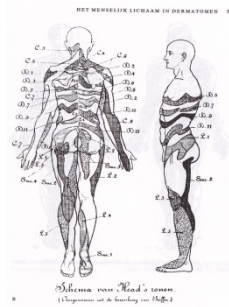

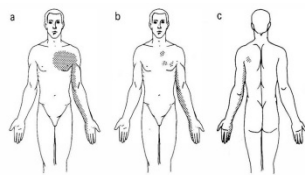
Historie van de ontwikkeling van de bindweefsel diagnostiek

Dr. Henry Head

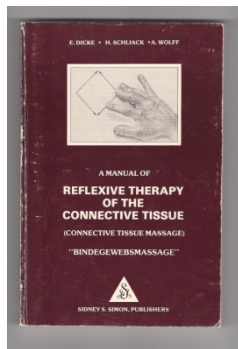
James Mackenzie

Figuur 3A: Voorbeeld 1 uit het werk van Mackenzie.
Vergelijking van de hypergevoeligheid en herpes zoster erupties van de huid na angina pectoris.
a. Typisch geval van angina pectoris; de gearceerde gebieden tonen de verspreiding van pijn en overgevoeligheid; b. en c. de gearceerde gebieden geven de verspreiding van de herpes zoster erupties aan.

Elisabeth Dicke

Tastdiagnostiek, huid en onderhuid worden ten opzicht van onderliggende fascie opgetild waarbij gelet wordt op de aanwezige spanning, consistentie, temperatuur en vochtigheid.

Deze techniek werd het eerst beschreven door Henry Head in zijn dissertatie 1892 bij de universiteit van Cambridge over de samenhang tussen gevoelige huidgebieden en orgaanproblemen. Op basis van waarnemingen van de uitbreidingsgebieden van Herpes Zoster werd een beeld gemaakt van de dermatomen. Nog steeds is het begrip Headse zones in gebruik.

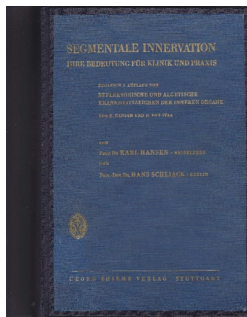
In dezelfde jaren beschreef James Mackenzie vergelijkbare bevindingen als Head. Mackenzie wees ook nog op de hypertonie in de musculatuur als gevolg van orgaanaandoeningen.

Een andere onderzoeker George Riddock deed na de eerste wereldoorlog onderzoek bij patiënten met een totale dwarslaesie naar de relatie van vegetatieve verschijnselen zoals zweten als gevolg van prikkeling van een orgaan zoals het vullen van de blaas. Samen met Head publiceerde hij een artikel over de fysiologisch principes hiervan.

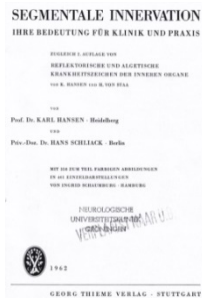
In 1929 leed Elisabeth Dicke, Krankengymnaste, aan bloedsomloopstoornissen van het rechterbeen. Ze zat in een rolstoel en er dreigde een amputatie. Om de rugpijn te behandelen, masseerde ze zichzelf op het bekken, wat niet alleen de rugpijn verlichtte, maar ook de bloedcirculatie van het been verbeterde. Haar eigen organische ziekten zoals nierkoliek zouden haar door massages kunnen genezen. Op basis van deze ervaringen ontwikkelde ze in haar praktijk een behandelmethode waarbij de massage van verschillende lichaamszones de organen beïnvloedde. Later ontdekte ze dat Henry Head en James Mackenzie de juiste relaties tussen huidzones en inwendige organen al hadden beschreven. In 1938 werd ze uitgenodigd door Hede Teirich-Leube, hoofd van de opleiding voor Krankengymnastiek in Freiburg im Breisgau, om haar methode te demonstreren. Het volgende jaar werd de methode klinisch geëvalueerd in een medische kliniek in Freiburg. Later verscheen het boek "Massage reflexzones in bindweefsel bij reumatische en inwendige ziekten". Vervolgens werd de naam van de methode: bindweefselmassage.

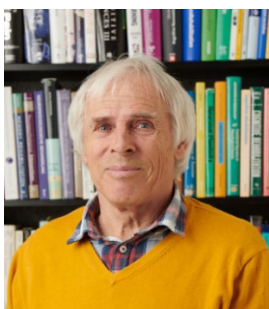
Dr. Hede Teirich Leube

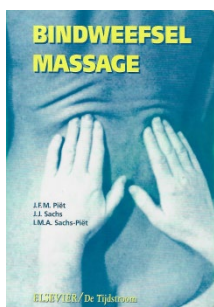
Prof. Karl Hansen

Dr. Hans Schliack

Dr. Ben van Cranenburgh

Dr. Hede Teirich – Leube ontwikkelde samen met Elisabeth Dicke en Dr. Kohlrausch de bindweefselmassage. Zij was hoofd van de Krankengymnastenschule in Freiburg. De bindweefselmassage was in Nederland vele jaren een onderdeel van de fysiotherapeutische behandelmethoden. Ondanks de vele klinische evidentie van de methodiek is deze behandelmethode in de fysiotherapie en ook voor reguliere artsen uit beeld geraakt.

De relatie tussen reflexzones en orgaanproblemen werd in de jaren zestig van de vorige eeuw opnieuw uitgebreid onderzocht en beschreven door professor Hansen en Dr. Schliack. Deze onderzoeken bevestigden opnieuw de vele eerdere onderzoeken. Zij hebben dit neergelegd in hun monumentale boek: Segmentale Innervation, Ihre Bedeutung für Klinik und Praxis. Een eerste oplage van dit boek was al in 1938 verschenen onder de naam: Reflektorische und algetische Krankheitszeichen der inneren Organe. Hierin was hun aandacht vooral gericht op het verschil in pupil grootte bij inwendige ziekten (anisocorie). Voor hun bleek de sympathische “anisocorie” een deelverschijnsel van uitgebreidere segmentale verschijnselen bij orgaanproblemen. De auteurs hebben deze uitvoerig bestudeert in samenhang met de ziekten van de spinale zenuwen en hun ganglia. Uitgaande van het begrip metamerie wordt naast dermatomen ook gesproken over myotomen, viscerotomen en sclerotomen.

De Nederlandse neurowetenschapper Ben van Cranenburgh geeft in de jaren 80 van de vorige eeuw in zijn boek “segmentale verschijnselen” een bijdrage aan de diagnostiek, een beknopt en waardevol overzicht van de segmentale relaties en het belang daarvan voor de diagnostiek. Daarnaast geeft zijn overige werk een goed overzicht over de complexiteit van ons zenuwstelsel.

Al deze hier aangeduide auteurs baseren zich ook weer op een groot aantal andere onderzoekers die ieder een waardevolle bijdrage hebben geleverd.

In Nederland was de kennis en vaardigheid van de bindweefsel massage vooral aanwezig door de enthousiaste inzet van de familie Piët. Hun boek beleefde vele herdrukken en is nog steeds het Nederlandse standaard werk op het gebied van de bindweefselmassage.

Christel Heidemann

De belangrijkste impuls voor verdere ontwikkeling in de laatste 25 jaar van de twintigste eeuw komt van Christel Heidemann. Zij combineerde op basis van de antroposofie de Chinese acupunctuurleer met de westerse geneeskunde. Dit vormt de sleutel voor een nieuwe geneesmethode.